

Etický panel České televize

Usnesení č. 5 ze dne 23.5. 2007

**ke stížnosti ing. Miroslava Čáslavského na pořad Reportéři ČT,
vysílaný dne 15. ledna 2007 na programu ČT1**

Etický panel České televize se na svém letošním 5. řádném zasedání dne 23. května 2007 na žádost generálního ředitele České televize Mgr. Jiřího Janečka zabýval stížností ing. Miroslava Čáslavského ze dne 25. ledna 2007 na reportáž pana Dalibora Bártka „Kozel zahradníkem“, vysílanou v pořadu *Reportéři ČT* dne 15.1.2007. Etický panel měl k dispozici záznam pořadu, úplný text stížnosti pana ing. Miroslava Čáslavského, vyjádření advokáta Mgr. Martina Elgera a průvodní dopis generálního ředitele ČT Jiřího Janečka ze dne 22. února 2007, adresovaný předsedovi Rady ČT.

Na základě předložených materiálů a projekce reportáže, která byla předmětem stížnosti, Etický panel konstatoval, že

- reportáž sugestivním způsobem navozovala spojení pana ing. Miroslava Čáslavského se závažnými trestnými činy v tomto pořadí: podvody, vražda, daňové úniky (respektive „vražda a únos“), ale jediné trestné činy, z nichž byl ve skutečnosti ing. Miroslav Čáslavský obviněn, jsou zneužívání pravomoci veřejného činitele a nadřování, a to v souvislosti s podezřením z daňových úniků jiných osob. Reportér sice tento fakt verbálně uvedl, ale reportáž celou svou strukturou, volbou obrazové dokumentace včetně drastických záběrů na tělo zavražděného podnikatele Petra Širmera a dalšími nonverbálními postupy dále navozovala dojem, že existuje přímá spojitost mezi ing. Čáslavským a těmito trestnými činy.
- reportér použil skryté kamery, ale v rozporu s ustanovením čl. 16 Kodexu České televize nebyli diváci na tuto skutečnost upozorněni.
- emocionální působivost reportáže byla dále zesílena hudebním podkresem, který v tomto případě nebyl vhodný.

Za nejdůležitější moment celého případu považují členové Etického panelu to, že dokumentární materiál shromážděný autorem reportáže žádným způsobem nedokazuje přímou spojitost mezi panem ing. Miroslavem Čáslavským a trestnými činy podvodu, vraždy a únosu. Podle názoru členů Etického panelu tedy autor reportáže nebyl oprávněn daným způsobem jeho spojitost s těmito činy v reportáži navozovat.

Etický panel dále neshledal, že by použití skryté kamery v tomto případě bylo oprávněné tím, že „materiál, který má být natočen, nelze ani při vynaložení zvýšeného úsilí získat jinak a jestliže je tento materiál současně nezbytný pro zpracování tématu,“ což jsou podmínky, jejichž splnění pro použití skryté kamery nebo skrytého mikrofону vyžaduje Kodex České televize.

Etický panel dále upozorňuje, že není vhodné v souvislosti s vraždami používat termín „*poprava*“, jakkoli je užití tohoto výrazu pro určitý způsob vražd v současné české žurnalistice běžné. Slovo *poprava* je odvozeno z ustáleného historického slovního spojení „*činiti po právu*“, tedy s výkonem práva, kdežto vražda, ať už je provedena jakýmkoli způsobem, zůstává činem protiprávním. Etický panel proto doporučuje, aby se Česká televize jako normotvorné elektronické médium veřejné služby zdržela používání tohoto výrazu v souvislosti s trestnými činy a terorismem.

V Praze dne 23. května 2007

Prof. JUDr. Petr Hajn, DrSc.
Prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc.
Prof. Erazim Kohák, Ph.D.
PhDr. Nikolaj Savický
Zdeněk Velíšek